EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.11.28.
COM(2013) 813 final

2013/0402 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a nem nyilvános know-how és üzleti információk (üzleti titkok) jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával és felfedésével szembeni védelemről

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2013) 471 final}
{SWD(2013) 472 final}
{SWD(2013) 493 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

Európa erős a kutatás és az innováció terén, és képes arra, hogy világviszonylatban vezető szerepet vívjon ki magának. A minőségi kutatásra való törekvés nem pusztán a kutatók célja, hanem egyben fontos közjavak és a magángazdaságban jelentkező hasznok forrása is. Mindazonáltal az Európai Unió területén zajló kutatás-fejlesztés (K+F) – a legfőbb kereskedelmi partnerekhez, így különösen az Egyesült Államokhoz és Japánhoz képest – nem kellőképpen a vállalkozásokra alapozott. A vállalkozások által K+F-re fordított beruházások optimálistól elmaradó szintje kedvezőtlenül hat az új termékek, folyamatok, szolgáltatások és know-how bevezetésére.

Kívánatos lenne tehát fejleszteni az innovatív üzleti tevékenység feltételeit. Az átfogó Európa 2020 stratégia részeként a Bizottság az Innovatív Unió megteremtését tűzte ki célul, amelynek a tudásba helyezett befektetések védelme, a piac költséges tagoltságának csökkentése és Európának az innovációt jobban jutalmazó térséggé való átalakítása képezi részét. Az innovációt támogató környezetnek többek között nagyobb mértékű K+F-beruházásokra kell ösztönöznie a magánszektort, amihez extenzívebbé, adott esetben határokon átnyúlóvá kell tenni a K+F és a technológiai fejlesztések területén az egyetemek és ipari szereplők közötti együttműködést, nyílttá kell tenni az innovációt és biztosítani kell a szellemi tulajdon felértékelődését oly módon, hogy a kockázati tőkéhez és a finanszírozáshoz való hozzáférés könnyebbé váljon a kutatásorientált és innovatív gazdasági szereplők számára. Ezen céloknak kizárólag nemzeti szinten történő elérése nem elegendő, és ez egyébként is nem hatékony párhuzamosságokat eredményezne az Unióban tett erőfeszítések terén.

A digitális gazdaságban drámai mértékben lecsökkent tranzakciós költségek a nyílt tudománynak és a nyílt innovációnak köszönhetően az együttműködés új formáit hozták létre, amelyek gyakran a közösen létrehozott tudás hasznosítására szolgáló új üzleti modellek kialakulásához is vezettek. Mindazonáltal a szellemitulajdon-jogok az innovációs politika létfontosságú részét képezik. A szellemitulajdon-jogok révén az innovátorok és az alkotók jogot formálhatnak erőfeszítéseik immateriális jellegű eredményeire, ezáltal biztosítva az új megoldásokba, innovációkba és a know-how-ba irányuló beruházásokhoz szükséges ösztönzőket. A szellemitulajdon-jogok jellemzően a kreatív vagy innovatív erőfeszítések eredményeit védik, hatályuk azonban korlátozott.

A kutatási és alkotási folyamat során jelentős mennyiségű információt gyűjtenek össze, illetve hoznak létre, ezáltal fokozatosan komoly gazdasági értéket képviselő tudás halmozódik fel, amely gyakran nem helyezhető a szellemitulajdon-jogok védelme alá, viszont az innováció és a vállalkozások általánosan értelmezett versenyképessége szempontjából ugyanannyira fontos. Ezen eszközök megóvásához, továbbá a finanszírozás előteremtéséhez és a befektetések vonzásához a szellemi tulajdont titokban kell tartani. Ehhez a vállalkozások, a laboratóriumok, az egyetemek, valamint az egyes feltalálók és alkotók az értékes információk megőrzésének leginkább megbízható és régóta elfogadott formáját alkalmazzák: a titoktartást.

Mivel a kutatás a korábbiakban elvégzett munkára épül, a tudásmegosztás és az új felfedezések fontos mozgatórugói a további innovációnak. Az innovátor üzleti modelljétől függően előfordulhatnak olyan esetek, amikor a titkosság lehet az alapja a szellemi tulajdon innovációként és versenyképességet javító tényezőként történő hasznosításának. Minden szellemitulajdon-jog egy titokkal indul. Az írók nem hozzák nyilvánosságra a történetet, amelyen dolgoznak (és amelyet később szerzői jog véd), az autógyárak nem teszik közzé az új modellről készült első vázlatokat (formaterv), a vállalatok nem fedik fel a technológiai

fejlesztéseik előzetes eredményeit (szabadalom), a vállalatok visszatartják a márkajelzéssel ellátott új termékeik piacra dobásával kapcsolatos információkat (védjegy) stb.

A jogi terminológia szerint a versenyelőnyök megőrzése céljából bizalmasan kezelt információk „üzleti titoknak", „nem nyilvános információnak", „bizalmas üzleti információnak" vagy „titkos know-how-nak" minősülnek. Az üzleti és a tudományos világ időnként más kifejezéseket is használ, ilyen például a „védett know-how" vagy „védett technológia".

Az üzleti titkok a nem technológiai innovációk védelmében is ugyanilyen fontos szerepet töltenek be. Az Európai Unió GDP-jének mintegy 70 %-át kitevő szolgáltatási ágazatok rendkívül dinamikusak, és dinamikájuk az innovatív tudásteremtés függvénye. Ugyanakkor a szolgáltatási ágazatok az ipar gyártóágazataihoz képest kevésbé függnek (a szabadalmak által védett) technológiai folyamatoktól és a termékinnovációtól. Az uniós gazdaság ezen meghatározó jelentőségű területén a titoktartást a versenyképességet szolgáló innováció „puha" formáinak kiépítésére és kiaknázására használják. Ide tartozik – a technológiai ismereteken túlmutató – stratégiai fontosságú különböző üzleti információk, például a vevőkre és a szállítókra, az üzleti folyamatokra vonatkozó információk, az üzleti tervek, a piackutatási adatok stb. felhasználása és alkalmazása.

A közgazdászok egyetértenek abban, hogy a vállalatok számára – függetlenül azok méretétől – az üzleti titok, legalább annyira mint a szellemi tulajdon bármely más formája, értéket képvisel. Az üzleti titkok különösen fontosak a kis- és középvállalkozások (kkv-k) és az induló vállalkozások számára, mivel ezeknél gyakorta hiányzik a szükséges különleges tudással rendelkező humánerőforrás és a pénzügyi háttér ahhoz, hogy megszerezzék, kezeljék, érvényesítsék és megvédjék a szellemitulajdon-jogokat.

Jóllehet az üzleti titkok nem részesülnek a klasszikus szellemitulajdon-jogokhoz hasonló védelemben, mégis meghatározó jelentőségű kiegészítő eszközről van szó a 21. század tudásalapú gazdaságát mozgató immateriális javak birtoklása szempontjából. Az üzleti titok jogosultja nem rendelkezik kizárólagos jogokkal az üzleti titoknak minősülő információ felett. Ugyanakkor egy gazdaságilag hatékony és versenyképes folyamat elősegítése érdekében az üzleti titok felhasználásának korlátozásai indokoltak azon esetekben, amikor az érintett know-how-t vagy információt az üzleti titok jogosultjától harmadik fél tisztességtelen eszközökkel, az üzleti titok jogosultjának akarata ellenére szerezte meg. Annak eldöntése, hogy ezen korlátozások szükségesek-e, illetve milyen mértékben szükségesek, minden esetben jogi elbírálás alá esik.

Ez azt jelenti, hogy a versenytársak szabadon kifejleszthetik és használhatják ugyanazon, hasonló vagy alternatív megoldásaikat, és erre ösztönözni is kell őket, ami által versenyezni fognak az innováció terén, de a versenytársak nem élhetnek a csalás, a lopás és a megtévesztés eszközeivel a mások által előállított bizalmas információ megszerzése érdekében.

Miközben a tudás és az információ fejlesztése és kezelése egyre meghatározóbbá válik az uniós gazdaság teljesítménye szempontjából, a nem nyilvános know-how és információ (üzleti titkok) lopásnak, kémkedésnek és egyéb visszaélési technikáknak való kitettsége megnőtt és továbbra is nő (a globalizáció, a kiszervezés, a hosszabb ellátási láncok, az ikt-eszközök fokozott használata stb. miatt). Egyúttal nő annak a kockázata is, hogy az ellopott üzleti titkokat harmadik országokban jogsértő termékek előállítására használják fel, amelyek ezt követően megjelennek az uniós piacokon azon termékek versenytársaiként, amelyek gyártói a visszaélés károsultjai voltak. Mindazonáltal az üzleti titkok törvénytelen megszerzése, felhasználása vagy felfedése elleni jogi keretek meglévő különbözősége és tagoltsága hátráltatják a határokon átnyúló K+F-tevékenységet és az innovatív tudás

áramlását, mivel nem biztosítanak megfelelő eszközt az európai vállalatok számára ahhoz, hogy fellépjenek a birtokukban lévő know-how-t érő tisztességtelen támadásokkal szemben.

Az Innovatív Unió egyik fontos pillére a szellemi tulajdon infrastruktúrájának optimalizálása, és ezzel összefüggésben 2011 májusában a Bizottság átfogó stratégiát fogadott el a szellemi tulajdonról, amelyben vállalta, hogy megvizsgálja az üzleti titkok védelmének kérdését is[1]. E javaslat a szellemi tulajdon egységes piacának megteremtésére vonatkozóan tett kötelezettségvállalás megvalósításának egy újabb eleme.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

2.1. Nyilvános konzultáció

A kezdeményezésnek a vonatkozó jogi keret mellett egy annak értékelésére irányuló vizsgálat képezi az alapját, hogy a tudás és az immateriális javak létrehozása és gazdasági hasznosítása tekintetében az üzleti titkok mennyire fontosak az innováció és a vállalatok versenyképessége szempontjából, melyek felhasználásuk keretei, milyen szerepet töltenek be és milyen kapcsolatban állnak a szellemitulajdon-jogokkal. Ezen vizsgálatok elvégzésére két külső tanulmány segítségével és az érdekelt felekkel folytatott széles körű konzultációk útján került sor.

Az első (2012 januárjában közzétett) tanulmány összehasonlító jogi elemzést közöl az egyes uniós tagállamokban az üzleti titokkal való visszaéléssel szembeni védelmet biztosító jogi eszközökről. A 2013 májusában közzétett második tanulmány az üzleti titok és az üzleti titokkal való visszaéléssel szembeni védelem közgazdasági szempontjait vizsgálta, illetve tovább elemezte az üzleti titkok részére az Unió különböző országaiban biztosított jogi védelmet. Az elemzés megerősítette, hogy az üzleti titokkal való visszaélés elleni védelem hatályos eszközei nem egységesek és eltérő jellegűek az Unióban, összességében egy átláthatatlan rendszert eredményezve, amely szükségtelen költségeket és kockázatokat okoz. A tanulmány szerint a K+F-eredmények biztonságát garantáló hatékony rendszer előfeltétele a vállalkozások innovációs tevékenységének, továbbá az üzleti titkokra épülő hatékony rendszer kínálta rugalmasság jól illeszkedik a modern üzleti környezetben zajló innovációs tevékenységhez. A tanulmány arra a következtetésre jutott, hogy az üzleti titokra vonatkozó jogszabályok uniós harmonizációja révén javulnának az innovatív tudás fejlesztésének, megosztásának és felhasználásának feltételei a vállalkozások számára.

Az érdekelt felek észrevételeit három szakaszban gyűjtötték össze. Elsőként a civil társadalom, az ipari szereplők, a tudományos világ szereplői és a hatóságok vitatták meg a kérdést egy, a Bizottság által szervezett konferencia keretében, amelyre 2012 júniusában került sor.

A következő szakaszban a második tanulmányhoz kapcsolódóan 2012 novemberében felmérést indítottak az üzleti titok használatáról, a kapcsolódó kockázatokról és a jogi védelemről. A felmérést uniós vállalkozások – 60 %-ban kkv-kat tartalmazó – reprezentatív mintáján végezték. A kérdőíves megkeresésekre összesen 537 válasz érkezett. Az üzleti titkokat az összes válaszadó 75 %-a stratégiailag fontosnak minősítette a vállalkozása növekedése, versenyképessége és innovatív teljesítménye szempontjából. A felmérés alapján kiderült, hogy az elmúlt 10 év folyamán a válaszadók közül körülbelül minden ötödik volt elszenvedő alanya az üzleti titokkal való visszaélésre irányuló legalább egy kísérletnek, és ötből közel kettő válaszadó nyilatkozott úgy, hogy ugyanezen időszak alatt nőtt az üzleti

[1] COM(2011)287.

titokkal való visszaélés kockázata. A válaszadók kétharmada helyeselné, ha uniós szintű jogalkotási javaslat születne.

A harmadik szakaszban, 2012. december 11. és 2013. március 8. között a Bizottság szolgálatai nyilvános konzultációt folytattak, amely a szakpolitikai beavatkozás lehetőségeire és azok hatásaira koncentrált. Ennek keretében 386 észrevétel érkezett, többnyire magánszemélyektől (elsősorban egy tagállamból) és vállalkozásoktól. A válaszadók közül 202-en vélték úgy, hogy az Európai Uniónak foglalkoznia kellene az üzleti titokkal kapcsolatos visszaélések elleni jogi védelem kérdésével. Ugyanakkor a válaszadók két legnagyobb csoportja (azaz a polgárok és a vállalkozások) által megfogalmazott nézetek ellentétes irányba mutattak. A polgárok háromnegyede szerint az üzleti titoknak csekély jelentősége van a K+F szempontjából, és az üzleti titok hatályos jogi védelmét túlzottnak vélik, 75 %-uk nem tart szükségesnek uniós fellépést ezen a téren. Ezzel szemben a vállalkozások az üzleti titkot nagyon fontosnak tartják a K+F és a versenyképességük szempontjából. A vállalkozások jelentős többsége gyengének tartja a hatályos jogi védelmet, különösen ami a határokon átnyúló szintet érinti, a nemzeti jogi keretek közötti különbségekről pedig úgy vélik, hogy azok negatív következményekkel járnak, többek között a gyengébb védelmet biztosító tagállamokban magasabbak az üzleti kockázatok, kevésbé kifizetődő határokon átnyúló K+F tevékenységbe fogni és magasabbak az információvédelmet szolgáló megelőző jellegű intézkedések költségei.

2.2. Hatásvizsgálat

A hatásvizsgálat rávilágított az üzleti titok védelme tekintetében a tagállamok között fennálló különbségekre: az üzleti titok fogalma vagy az, hogy az üzleti titkot milyen esetekben kell védelemben részesíteni, csupán néhány tagállam jogában van definiálva; a jogsértő magatartással való felhagyásra vonatkozó végzések nem minden esetben állnak rendelkezésre; az üzleti titokkal való visszaélés által okozott kár megállapítására a hagyományos szabályok gyakran nem alkalmasak, alternatív módszerek (pl. a jogdíjak összege, amelyet licenciaszerződés megléte esetén fizetni kellett volna) azonban nem minden tagállamban elérhetők; továbbá a büntetőjog nem minden tagállamban szabályozza az üzleti titok eltulajdonításának tényállását. Emellett számos tagállam nem rendelkezik az üzleti titkok védelmét a peres eljárásokban garantáló szabályokkal, ami visszatartja az üzleti titokkal való visszaélések károsultjait attól, hogy jogorvoslatért a bírósághoz forduljanak.

Mindebből két fő probléma rajzolódott ki:

- A határokon átnyúló innovációs tevékenységek ösztönzése az optimális szint alatt van. Amennyiben a nem hatékony jogi védelem miatt fennáll az üzleti titokkal való visszaélés kockázata, kedvezőtlen hatások érik az innovációs tevékenység ösztönzőit (ideértve a határokon átnyúló innovációs tevékenység ösztönzőit is), mivel i. kisebb lesz az üzleti titkokra épülő innovációtól várt érték és magasabbak lesznek a védelmének költségei; ii. magasabb lesz az üzleti titok megosztásának üzleti kockázata. Az uniós vállalkozások 40%-a például nem osztana meg üzleti titkot másokkal, mivel tartanak attól, hogy az átadott információk helytelen kezelése vagy engedélyük nélküli továbbadása miatt elveszítik az információ titkosságából fakadó előnyöket. Ez gátolja az innovációt és különösen az együttműködésre épülő kutatást és a nyílt innovációt, amely az értékes információknak számos vállalkozás és kutatási partner közötti megosztását tenné szükségessé.
- Az üzleti titokra alapozott versenyelőnyök kockázatoknak vannak kitéve (a versenyképesség csökken): az Unióban biztosított jogi védelem tagoltsága miatt a védelem és a jogorvoslati lehetőségek szintje nem egységes a belső piacon, ami miatt az üzleti titokra alapozott versenyelőnyök – függetlenül attól, hogy innovációhoz

kapcsolódnak-e vagy sem – kockázatnak vannak kitéve, és ez csökkenti az üzleti titok jogosultjának versenyképességét. Az üzleti titok által védett folyamatinnovációra nagymértékben támaszkodó európai vegyipar becslése szerint egy-egy üzleti titokkal való visszaélés gyakran akár 30 %-kal is csökkentheti az árbevételt.

A kezdeményezés célja annak biztosítása, hogy az európai vállalkozásoknak és kutatóintézeteknek a nem nyilvános know-how-ra és üzleti információkra (üzleti titkokra) alapozott versenyképessége megfelelő védelemben részesüljön, továbbá javuljanak az innováció fejlesztésének és kihasználásának feltételei és a tudástranszfer keretei a belső piacon. A kezdeményezés konkrétan a visszaélésekkel szemben az üzleti titok számára az egységes piac egészére vonatkozóan biztosított jogi védelem hatékonyságának javítására irányul.

A probléma megoldására a következő lehetőségek merültek fel:

– Status quo.

– Az üzleti titokkal való visszaéléssel szembeni nemzeti intézkedésekkel, eljárásokkal és jogorvoslati lehetőségekkel kapcsolatos tájékoztatás és figyelemfelhívás.

– A tagállamok polgári jogának közelítése az üzleti titokkal való visszaélés jogszerűtlen magatartásként való kezelése terén (de továbbra is nemzeti szinten megtartva a jogorvoslatra és az üzleti titok bizalmas jellegének a jogi eljárások során való megőrzésére vonatkozó szabályok megállapítását).

– Az üzleti titokkal való visszaélés esetén a nemzeti jog szerint igénybe vehető polgári jogi jogorvoslati lehetőségek és az üzleti titkok bizalmasságának a jogi eljárásokban és azokat követően való megőrzésére vonatkozó szabályok közelítése (a 3. opció kiegészítése).

– A polgári jogi rendelkezések (4. opció szerinti) közelítése mellett a tagállamok büntetőjogának közelítése, ideértve a minimális büntetőjogi szankciók közelítését is.

A hatásvizsgálat megállapította, hogy a 4. opció arányos lenne, és ez szolgálná leginkább a kitűzött célok elérését.

Ami a hatásokat illeti, a polgári jogi jogorvoslati lehetőségek közelítése révén az innovatív vállalkozások hatékonyabban tudnák megvédeni jogszerű üzleti titkaikat szerte az Európai Unióban. Másrészről amennyiben az üzleti titkok jogosultjai a jogi eljárásokban számíthatnának az üzleti titkok bizalmas kezelésére, vélhetően nagyobb mértékben vennének igénybe jogi védelmet az üzleti titokkal való visszaélés által okozott potenciális károkkal szemben. A jogbiztonság növelése és a jogrendszerek közelítése hozzájárulna azon innovációk értékének növeléséhez, amelyeket a vállalkozások üzleti titokként próbálnak megvédeni, mivel ezáltal csökkenne a visszaélésnek való kitettségük. A belső piac működését érintő pozitív hatás, hogy a vállalkozások – különösen a kkv-k – és a kutatók a legjobb uniós partnerekkel való együttműködésen keresztül jobban tudják majd hasznosítani innovatív ötleteiket, ezáltal hozzájárulva a magánszektor K+F-beruházásainak növeléséhez a belső piacon. Ugyanakkor nem korlátozódik a verseny, hiszen senki sem jut kizárólagos jogokhoz, és bármelyik versenytárs függetlenül megszerezheti az üzleti titokként védett tudást (akár műszaki visszafejtés útján is). Ehhez hasonlóan a belső piacon a magasan képzett (az üzleti titokhoz hozzáférő) munkaerő felvételét és mobilitását sem érheti negatív hatás. Idővel ez pozitív hatással lesz az uniós gazdaság versenyképességére és növekedésére. A kezdeményezésnek nincs negatív hatása az alapvető jogokra. A kezdeményezés éppenséggel előmozdítja a tulajdonhoz való jog és a vállalkozás szabadságának érvényesülését. A védelemhez való jog garantálása érdekében a dokumentumokhoz az igazságügyi eljárások

keretében való hozzáférés tekintetében biztosítékokat építettek be. A kezdeményezés arra irányuló biztosítékokat is tartalmaz, hogy a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága garantálva legyen.

A kezdeményezés összhangban van a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal (azaz a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló TRIPS-megállapodással). A legfontosabb kereskedelmi partnerek hasonlóképpen szabályozzák e kérdést.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikke rendelkezik a nemzeti jogszabályoknak a belső piac zökkenőmentes működéséhez szükséges harmonizálására irányuló uniós szabályok elfogadásáról. A javaslat célja kielégítő és a belső piac egészén hasonló szintű jogorvoslati lehetőségek megteremtése az üzleti titokkal való visszaélés eseteire (ugyanakkor megfelelő biztosítékokat beépítve a joggal való visszaélések megelőzésére). A hatályos nemzeti szabályok az Unió különböző országaiban eltérő szintű védelmet biztosítanak az üzleti titok számára a visszaélésekkel szemben, ami az információ és know-how tekintetében veszélyezteti a belső piac zökkenőmentes működését. Ahhoz ugyanis, hogy a gazdasági eszközként benne rejlő potenciál teljes mértékben kiaknázható legyen, az értékes információknak (pl. gyártási folyamatok, új anyagok, nem szabadalmaztatott technológiák, üzleti megoldások) bizalmas keretek között átadhatónak kell lenniük, hiszen a különböző földrajzi régiókban található különböző szereplők más-más célra használhatják fel ezeket, ily módon jövedelmet termelve az alkotók számára és lehetővé téve az erőforrások hatékony allokálását. A nem egységes jogi keret visszafogja a határokon átnyúló innovációhoz kapcsolódó tevékenységeket, amelyek az üzleti titokként védett információk felhasználásától függenek. Ilyen tevékenység például a másik tagállamban való letelepedés az üzleti titkon alapuló termékek/szolgáltatások gyártása vagy forgalmazása céljából, termékek/szolgáltatások szállítása másik tagállamban található vállalkozás részére vagy a gyártás kiszervezése valamely tagállamban található másik vállalathoz. Ha ezekben a helyzetekben egy alacsonyabb szintű védelmet biztosító országban az üzleti titokkal való visszaélést követnek el, a jogsértően előállított termékek elárasztathatják a piacot. Ily módon a hatályos nemzeti szabályok a határokon átnyúló hálózatos K+F tevékenységet és innovációt kevésbé vonzóvá és nehezebben kivitelezhetővé teszik. Az alacsonyabb szintű védelmet biztosító tagállamokban a nemzeti szabályok egyúttal növelik az üzleti kockázatot is, ami negatívan hat az uniós gazdaság egészére, mivel egyrészt visszafogják a határokon átnyúló kereskedelem ösztönzőit, másrészt az ilyen tagállamokból származó (vagy rajtuk keresztül behozott) „jogsértő termékek” elárasztathatják a belső piacot. A javaslat elő kívánja mozdítani a határokon átnyúló K+F-együttműködést: az üzleti titkoknak a visszaélésekkel szembeni egyértelmű, hatékony és megfelelő szintű védelme azáltal segíti elő a bizalmas üzleti információk és know-how határokon átnyúló megosztását és átadását, hogy csökkenti a többféle szabályozás kezeléséből fakadó érzékelt kockázatokat és tranzakciós költségeket. A határokon átnyúló piac potyautas szereplői által generált tisztességtelen verseny visszaszorítása révén a javaslat várhatóan javítja a tagállamok közötti kereskedelem ösztönzőit is.

A szubszidiaritást illetően a hatásvizsgálatban feltárt problémák hátterében a meglévő szabályozási keretek sokfélesége és következetlen jellege áll, aminek következtében nem biztosítottak az egyenlő versenyfeltételek az uniós vállalkozások számára, ez pedig kedvezőtlen hatással van e vállalkozások és az EU egészének versenyképességére. Az említett problémák megoldása szempontjából kulcsfontosságú, hogy sikerüljön nagyobb fokú konzisztenciát teremteni az egyes tagállamokban rendelkezésre álló jogorvoslati eszközök között. Ezt a konzisztenciát azonban nem lehet kizárólag tagállami szinten hozott

intézkedésekkel elérni: az ezen a területen szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy ha a tagállamok valamennyire még koordinálásra is vannak kényszerítve – pl. a TRIPS-megállapodás által – ezzel még nem valósul meg a nemzeti szabályok kellő mértékű tartalmi harmonizációja. Ebből következően a javasolt intézkedés szükségszerűen uniós szintű és az intézkedés hatásai is ott jelentkeznek.

4. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

A javaslat nincs hatással az Európai Unió költségvetésére. Az e dokumentumban javasolt valamennyi, a Bizottság által hozandó intézkedés következetes és összeegyeztethető a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó, új többéves pénzügyi kerettel.

5. A JAVASLAT MAGYARÁZATA

5.1. Általános rendelkezések

Az I. fejezet meghatározza az irányelv tárgyát (1. cikk): az irányelv az üzleti titok jogellenes megszerzéséről, felfedéséről és felhasználásáról, valamint a polgári jogi jogorvoslat céljából biztosítandó intézkedésekről, eljárásokról és eszközökről rendelkezik.

Ugyancsak az I. fejezetben a 2. cikk meghatározza az alapvető fogalmakat. Az „üzleti titok” meghatározása három elemet foglal magában: i. az információ bizalmas jellegű; ii. az információ üzleti értékét annak bizalmas jellege biztosítja; valamint iii. az üzleti titok jogosultja megtette az ésszerűen elvárható intézkedéseket az információ bizalmas jellegének megőrzése érdekében. Ez a meghatározás megfelel a TRIPS-megállapodás „nyilvánosságra nem hozott adat” fogalmának.

Az „üzleti titok jogosultja” fogalom – szintén a TRIPS-megállapodásnak megfelelően – a kulcselemként magában foglalja az üzleti titok feletti ellenőrzés jogszerűségének szempontját. A fogalommeghatározás ily módon biztosítja, hogy nem csupán az üzleti titok jogosultja, hanem az engedélyesek is felléphetnek az üzleti titok védelmében.

A „jogsértő termék” fogalma arányossági vizsgálatot épít a rendszerbe. A jogsértő magatartás útján megtervezett, előállított vagy forgalmazott termék akkor minősül jogsértő terméknek, ha jelentős mértékben a szóban forgó üzleti titokra épül. A vizsgálatot a jogsértő által gyártott vagy forgalmazott terméket közvetlenül érintő intézkedések mérlegelésekor kell elvégezni.

A II. fejezet meghatározza azon körülményeket, amelyek mellett az üzleti titok megszerzése, felhasználása vagy felfedése jogellenesnek minősül (3. cikk), és ezáltal feljogosítja az üzleti titok jogosultját arra, hogy az irányelvben meghatározott intézkedések és jogorvoslati eszközök alkalmazását kezdeményezze. Az említett magatartási formák jogszerűtlensége szempontjából meghatározó elem az üzleti titok jogosultja beleegyezésének hiánya. A 3. cikk azt is kiköti, hogy az üzleti titoknak az üzleti titok eredeti jogosulatlan megszerzésében, felhasználásában vagy felfedésében közvetlenül nem érintett harmadik személy általi felhasználása szintén jogellenesnek minősül, ha a harmadik személy tudatában volt, vagy tudatában kellett volna lennie az eredeti cselekedet jogellenességének, vagy tájékoztatták arról. A 4. cikk egyértelműen rögzíti, hogy a független felfedezés és a műszaki visszafejtés az információszerzés jogszerű eszközeinek minősülnek.

5.2. Intézkedések, eljárások és jogorvoslatok

A III. fejezet meghatározza azon intézkedéseket, eljárásokat és jogorvoslati eszközöket, amelyeket az üzleti titok jogosultja számára elérhetővé kell tenni az adott üzleti titok harmadik fél általi jogellenes megszerzése, felhasználása vagy felfedése esetére.

Az 1. szakasz az üzleti titokkal való visszaélés megelőzésére és visszaszorítására irányuló polgári jogi jogérvényesítési eszközökre alkalmazandó általános elveket határoz meg. Ezen elvek közé tartozik a hatékonyság, a tisztességesség és az arányosság (5. cikk), valamint a jogorvoslati lehetőségekkel való visszaélés megelőzését szolgáló biztosítékok (6. cikk). A 7. cikk elévülési időt állapít meg. A 8. cikk alapján a tagállamoknak olyan mechanizmusokat kell biztosítaniuk az igazságügyi hatóságok részére, amelyekkel megőrizhetik a bíróságon folyó peres eljárásban felfedett üzleti titkok bizalmas jellegét. A rendelkezésre álló eszközök között szerepelnie kell a következőknek: a felek vagy harmadik felek által benyújtott dokumentumokhoz való hozzáférés teljes körű vagy részleges korlátozása; a meghallgatásokon való részvétel és a meghallgatások felvételeihez való hozzáférés korlátozása; az üzleti titkot tartalmazó dokumentumok nem bizalmas változatai elkészítésének elrendelése a felekkel vagy harmadik felekkel szemben, valamint a bírósági határozatok nem bizalmas változatainak elkészítése. Ezeket az intézkedéseket arányos módon kell alkalmazni, biztosítva azt, hogy ne sérüljön a felek tisztességes eljáráshoz való joga. Az üzleti titok bizalmas kezelésére irányuló intézkedéseket nem csupán a peres eljárás ideje alatt, hanem – a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre irányuló kérések esetén – azt követően is alkalmazni kell mindaddig, amíg a szóban forgó információ üzleti titok tárgyát képezi.

A 2. szakasz tiltó intézkedések vagy a jogsértő termékek óvintézkedésből történő lefoglalása formájában ideiglenes intézkedéseket és óvintézkedéseket határoz meg (9. szakasz). A szakasz egyúttal az említett ideiglenes intézkedések és óvintézkedések méltányosságát és arányosságát garantáló biztosítékokat is meghatároz (10. cikk).

A 3. szakasz az ügy érdemi tartalmára vonatkozóan elrendelhető intézkedésekről rendelkezik. A 11. cikk az üzleti titok felhasználásának vagy felfedésének megtiltásáról, a jogsértő termékek előállításának, kínálásának, forgalmazásának vagy felhasználásának (vagy jogsértő termékek ilyen célból történő behozatalának vagy raktározásának) megtiltásáról, valamint korrekciós intézkedésekről rendelkezik. A korrekciós intézkedések a jogsértővel szemben előírhatják – többek között –, hogy semmisítse meg, illetve juttass el az eredeti jogosulthoz mindazon információkat, amelyeknek a jogosulatlanul megszerzett, felhasznált vagy felfedett üzleti titokkal összefüggésben birtokában van. A 12. cikk a 11. cikkben meghatározott intézkedések méltányosságát és arányosságát garantáló biztosítékról rendelkezik.

Az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése miatt az üzleti titok jogosultja által elszenvedett sérelem miatti kártérítésről a 13. cikk rendelkezik, amely az összes releváns tényező figyelembevételét írja elő, ideértve az alperes által tisztességtelenül szerzett nyereség figyelembevételét is. Az irányelv lehetőséget teremt arra is, hogy a kártérítés összegét – a szellemitulajdon-jogok megsértésének eseteire vonatkozó szabályokkal összhangban – feltételezett jogdíjak alapján számítsák ki.

A 14. cikk felhatalmazza az illetékes igazságügyi hatóságokat, hogy a felperes kérésére hozzanak a nyilvánosságra hozatallal kapcsolatos intézkedéseket, ideértve az ügy érdemi tartalmára vonatkozó határozat nyilvánosságra hozatalát, feltéve, hogy ezáltal nem fedik fel az üzleti titkot és az intézkedés arányosságát mérlegelték.

Az irányelv nem tartalmaz a bírói határozatok határokon átnyúló érvényesítésére vonatkozó szabályokat, mivel erre általános uniós szabályok alkalmazandók, amelyek az összes tagállamra vonatkozóan biztosítják a jogsértő termékeknek az Unióba történő behozatalát tiltó bírósági ítéletek végrehajthatóságát.

5.3. Szankciók, jelentéstétel és zárórendelkezések

Az irányelv hatékony alkalmazása és a kitűzött célok elérése érdekében a IV. fejezet megállapítja a III. fejezet szerinti intézkedéseknek való meg nem felelés esetén alkalmazandó szankciókat, továbbá rendelkezik a monitoringról és a jelentéstételről.

A magyarázó dokumentumokról szóló együttes nyilatkozatokkal[2] összhangban a Bizottság úgy véli, hogy nem állnak fenn a kellő indokai annak, hogy hivatalosan kérje a tagállamoktól az irányelv tartalma és az irányelvet átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot magyarázó dokumentumok benyújtását. Technikai szempontból az irányelv nem különösebben összetett, csak korlátozott számban tartalmaz olyan jogi kötelezettséget, amely a nemzeti jogba történő átültetést tesz szükségessé, továbbá egy jól körülhatárolt területtel foglalkozik, amely a szellemitulajdon-jogok szomszédos területe tekintetében nemzeti szinten már szabályozott. Ennek köszönhetően a nemzeti szintű átültetés várhatóan nem lesz bonyolult, ennek köszönhetően pedig az átültetés ellenőrzése is egyszerűbbnek ígérkezik.

[2] HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

2013/0402 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a nem nyilvános know-how és üzleti információk (üzleti titkok) jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával és felfedésével szembeni védelemről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[3],

az európai adatvédelmi biztossal való konzultációt követően[4],

rendes törvényalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) A vállalkozások és nem üzleti alapon működő kutatóintézetek beruházásokat eszközölnek a tudásalapú gazdaság valutájaként szolgáló know-how és információk megszerzésébe, fejlesztésébe és alkalmazásába. Az intellektuális tőke létrehozására és alkalmazására irányuló ezen beruházások meghatározóak piaci versenyképességük, és ezen keresztül a beruházások megtérülése szempontjából, ami az üzleti célú kutatás-fejlesztés mozgatórugója. Amennyiben kutatási és innovációs beruházásaik teljes körű kiaknázása nyilvános módon nem megoldható, a vállalkozások különböző eszközöket vesznek igénybe innovatív tevékenységeik eredményeinek kisajátítása érdekében. Ezen eszközök közé tartoznak a szellemitulajdon-jogok, így a szabadalmak, formatervezési minták és a szerzői jog is. Egy másik eszköz lehet az ismeretanyaghoz való hozzáférés védelme és a szervezet számára értékes, széles körben nem ismert tudás kiaknázása. Az ilyen jellegű nem nyilvános és a jogosult szándéka szerint bizalmasan kezelendő know-how és üzleti információ üzleti titoknak minősül. Méretüktől függetlenül a vállalkozások az üzleti titkokat ugyanannyira értékesnek tartják, mint a szabadalmakat vagy a szellemitulajdon-jogok egyéb formáit, és az információk bizalmas kezelését olyan üzleti menedzsment- és innovációmenedzsment-eszközként alkalmazzák, amely a technológiai ismereteken túl magában foglalja például a vevőkre és szállítókra vonatkozó üzleti adatokat, üzleti terveket vagy piackutatási eredményeket és stratégiákat. A know-how és az üzleti információk ezen széles körének védelme által – függetlenül attól, hogy a szellemitulajdon-jogok kiegészítéséről vagy alternatívájáról van-e szó – az üzleti titok révén az alkotó jövedelemhez juthat az alkotásából és innovációiból, következésképp az üzleti titkok különösen fontosak a kutatás-fejlesztés és az innovatív teljesítmény szempontjából.

---

3 HL C… , , . .o.

4 HL C… , , . .o.

(2) A nyílt innováció fontos ösztönzője az új tudás létrehozásának, továbbá elősegíti az együttesen létrehozott tudásra alapozott új és innovatív üzleti modellek kialakulását. A kutatás-fejlesztés és az innováció terén az üzleti titkoknak fontos szerepe van a tudás vállalkozások közötti, a belső piac határain belül vagy azokon átnyúlóan megvalósuló cseréjében. Az együttműködésen alapuló kutatás, ideértve a határokon átnyúló együttműködést is, különösen fontos a belső piaci üzleti kutatás-fejlesztési tevékenység fokozása szempontjából. A nyílt innováció segíti az új ötleteknek a fogyasztók igényeit kielégítő és a társadalmi kihívásokat kezelő formában történő piacra jutását. A belső piacon, ahol az ilyen jellegű határokon átnyúló együttműködés korlátai minimálisak és ahol az együttműködés nem torzul, az intellektuális alkotás és innováció ösztönzi az innovatív folyamatok, szolgáltatások és termékek kifejlesztését. Az intellektuális alkotást és az innovációt ösztönző környezet fontos a foglalkoztatás növelése és az uniós gazdaság versenyképességének javítása szempontjából is. Az üzleti titok az intellektuális alkotás és az innovatív know-how védelmének a vállalkozások körében egyik legelterjedtebb formája, ugyanakkor a hatályos uniós jogi keret nem védi hatékonyan az üzleti titkokat a harmadik felek általi jogosulatlan megszerzéstől, felhasználástól vagy felfedéstől.

(3) Az innovatív vállalkozások egyre fokozottabban ki vannak téve az üzleti titokkal való visszaélésre irányuló – az Unión belülről vagy kívülről kezdeményezett – tisztességtelen módszereknek, mint például a lopásnak, az engedély nélküli másolatkészítésnek, ipari kémkedésnek vagy a titoktartási kötelezettségek megsértésének. A legutóbbi fejlemények, mint például a globalizáció, a tevékenységek fokozott kiszervezése, a meghosszabbodó ellátási láncok, az információs és kommunikációs technológiák fokozott használata hozzájárulnak az említett módszerekből fakadó kockázatokhoz. Az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése ellehetetleníti azt, hogy az üzleti titok jogosultja innovatív erőfeszítéseinek eredményeit felhasználva kihasználja a lépéselőnyét. Az üzleti titok védelmét szolgáló hatékony és Unió-szerte hasonló jogi eszközök nélkül a határokon átnyúló belső piaci innovatív tevékenység nem kap megfelelő ösztönzést, és az üzleti titkok nem tölthetik be potenciális szerepüket a növekedés és a munkahelyteremtés tekintetében. Ennek következtében az innováció és a kreativitás nem kap kellő ösztönzést, csökkennek a beruházások, ami hatással van a belső piac zökkenőmentes működésére és rontja a növekedésösztönző képességét.

(4) A probléma kezelése érdekében a Kereskedelmi Világszervezet égisze alatt hozott intézkedések vezettek a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás (TRIPS-megállapodás) megkötéséhez. A megállapodás többek között rendelkezik az üzleti titok harmadik felek általi jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával vagy felfedésével szembeni védelméről, amelyekre vonatkozóan közös nemzetközi standardokat állapít meg. A 94/800/EK tanácsi határozat[5] által elfogadott megállapodás a tagállamok mindegyikére és magára az Unióra nézve is kötelező.

(5) A TRIPS-megállapodás ellenére az üzleti titok harmadik személyek általi jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával vagy felfedésével szembeni védelme tekintetében számottevő különbségek mutatkoznak a tagállamok jogszabályai között. Így például nem mindegyik tagállam határozta meg az üzleti titok és/vagy annak jogosulatlan megszerzésének, felhasználásának vagy felfedésének fogalmát, ennek következtében

[5] A Tanács 1994. december 22-i 94/800/EK határozata a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről (HL L 336., 1994.12.23., 1. o.).

az üzleti titok védelme nem áll rendelkezésre mindenhol és nem egységes a tagállamokban. Másrészről nem egységesek az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése esetén igénybe vehető polgári jogi jogorvoslati eszközök sem, mivel a jogsértő magatartással való felhagyásra utasító végzések nem mindig és nem minden tagállamban elérhetők azon harmadik felekkel szemben, akik nem versenytársai az üzleti titok jogosultjának. Különbségek vannak a tagállamok között azon harmadik felek vonatkozásában is, akik jóhiszeműen jutottak az üzleti titok birtokába, később azonban – a felhasználás során – tudomást szereztek arról, hogy az üzleti titokhoz azt követően jutottak hozzá, hogy azt korábban egy másik fél jogosulatlanul szerezte meg.

(6) A tagállami szabályok abban a tekintetben is különböznek, hogy az üzleti titok jogosultja indíthat-e keresetet az üzleti titkot jogosulatlanul használó harmadik felek által előállított termékek megsemmisítésére, vagy a jogosulatlanul megszerzett vagy felhasznált üzleti titkot tartalmazó vagy az üzleti titok tárgyát képező dokumentumok, fájlok vagy anyagok visszaszolgáltatására vagy megsemmisítésére irányulóan. Továbbá a kártérítés összegének kiszámítására alkalmazandó nemzeti szabályok nem mindig veszik figyelembe az üzleti titkok immateriális jellegét, ami nehézkessé teszi a tényleges nyereségkiesés vagy a jogsértő jogalap nélküli gazdagodásának számszerűsítését azokban az esetekben, amikor a szóban forgó információ piaci értékét nem lehet megállapítani. Csupán néhány tagállamban van lehetőség a kártérítés összegének olyan ésszerűnek tekinthető jogdíj vagy díjazás alapján történő kiszámítására vonatkozó absztrakt szabályok alkalmazására, amely díj az üzleti titok felhasználására vonatkozó engedély megléte esetén lett volna követelhető. Ezenfelül számos tagállamban nem biztosított az üzleti titok bizalmas jellegének megőrzése abban az esetben, ha az üzleti titok jogosultja keresetet nyújt be az üzleti titok harmadik fél általi feltételezett jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése ügyében, ez pedig lerontja az igénybe vehető intézkedések és jogorvoslati eszközök vonzerejét, egyúttal gyengíti az általuk kínált védelmet is.

(7) A tagállamok által az üzleti titkok számára biztosított jogi védelem különbségei miatt az üzleti titkok nem élveznek egységes szintű védelmet az Unióban, ami egyrészt a belső piac tagoltságát eredményezi ezen a területen, másrészt emiatt gyengül a szabályok visszatartó ereje. A belső piac annyiban érintett, amennyire a szóban forgó különbségek lerontják a vállalkozások határokon átnyúló, az üzleti titokként védett információ felhasználásától függő innovációs tevékenységének – többek között a partnerekkel folytatott kutatási és gyártási együttműködés, a más tagállamokba történő kiszervezés vagy más tagállamban végrehajtott beruházás – ösztönzőit. A határokon átnyúló hálózatos kutatás-fejlesztés, valamint az innovációs tevékenységek – ideértve a kapcsolódó gyártási folyamatot, majd ezt követően a tagállamok közötti kereskedelmet is – kevésbé vonzóvá és nehezebben megvalósíthatóvá válnak, ami szintén uniós szintű hatékonysági problémákat eredményez az innováció területén. Emellett a relatíve gyengébb védelmet biztosító tagállamokban magasabb lesz az üzleti kockázat, mivel ezekben a tagállamokban az üzleti titkok könnyebben ellophatók vagy más jogszerűtlen módon könnyebben megszerezhetők. Ennek eredményeként a növekedésösztönző innovációra fordított tőke allokációja nem hatékony a belső piacon, mivel az egyes tagállamok által biztosított jogi védelem hiányosságait az üzleti titok védelmére fordított magasabb kiadásokkal kell kompenzálni. A jelenlegi helyzet kedvez a tisztességtelen versenyt folytató szereplőknek, akik az üzleti titok jogosulatlan megszerzését követően az üzleti titok felhasználásával előállított termékkel elárasztathatják a belső piacot. A szabályozások különbségei továbbá megkönnyítik az olyan termékek harmadik országokból az

Unióba történő behozatalát a gyengébb védelmet biztosító belépési pontoknál, amelyek kialakítása, gyártása vagy forgalmazása ellopott vagy más módon jogosulatlanul megszerzett üzleti titokra épül. Összességében ezek a különbségek sértik a belső piac megfelelő működését.

(8) Helyénvaló uniós szabályokról rendelkezni a tagállami jogrendszerek közelítése érdekében, biztosítva ezáltal azt, hogy az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése esetére megfelelő és egységes szintű jogorvoslati eszközök álljanak rendelkezésre a belső piac egészén. Ennek érdekében fontos megalkotni az üzleti titok egységes, a visszaéléssel szembeni védelem tárgyi hatályát nem korlátozó fogalommeghatározását. A fogalmat tehát úgy kell megalkotni, hogy lefedje az üzleti információkat, a technológiai információkat és a know-how-t, feltéve, hogy egyrészt jogos érdek fűződik az üzleti titok bizalmas jellegének fenntartásához, másrészt jogos elvárás a bizalmas jelleg megőrzése. Jellegéből adódóan a fogalommeghatározás tárgyából ki kell zárni a nyilvánvaló információkat, és az alkalmazottak által a foglalkoztatásuk rendes keretei között szerzett tudást és know-how-t, amely az ilyen jellegű információval foglalkozó körökben dolgozó személyek számára általában ismert vagy hozzáférhető.

(9) Fontos meghatározni továbbá azokat a körülményeket, amelyek fennállta esetén a jogi védelem indokolt. Ebből kifolyólag meg kell határozni azokat a magatartási formákat és cselekedeteket, amelyek az üzleti titok jogosulatlan megszerzésének, felhasználásának vagy felfedésének tekintendők. Az 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[6] vagy a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó más szabályok alapján kezelt üzleti információknak az uniós intézmények vagy szervek vagy a tagállami hatóságok általi nyilvánosságra hozatala nem tekintendő üzleti titok jogosulatlan felfedésének.

(10) Az innováció és a verseny ösztönzése érdekében az irányelv rendelkezései nem keletkeztethetnek kizárólagos jogokat az üzleti titokként védett know-how-ra vagy információkra vonatkozóan. Ily módon fennmarad a lehetősége ugyanazon know-how és információ független felfedezésének, és az üzleti titok jogosultjának versenytársai a jogszerűen megszerzett termékeken szabadon alkalmazhatják a műszaki visszafejtés módszerét.

(11) Az arányosság elvével összhangban az üzleti titok védelmét szolgáló intézkedéseket és jogorvoslati eszközöket a kutatás és az innováció zökkenőmentesen működő belső piacának megteremtésére irányuló céllal összhangban kell kialakítani anélkül, hogy más célkitűzés vagy a közérdek sérelmet szenvedne. E tekintetben az intézkedések és a jogorvoslati eszközök biztosítják azt, hogy az illetékes igazságügyi hatóságok figyelembe vegyék az üzleti titok értékét, az üzleti titok jogosulatlan megszerzését, felhasználását vagy felfedését eredményező cselekedet súlyosságát, illetve annak következményét. Biztosítani kell továbbá, hogy az illetékes hatóságoknak legyen lehetőségük mérlegelni a peres eljárásban érintett felek, illetve harmadik felek, köztük – adott esetben – a fogyasztók érdekeit.

(12) Aláásná a belső piac zökkenőmentes működését, ha a rendelkezésre álló intézkedéseket és jogorvoslati eszközöket az irányelv céljaival összeegyeztethetetlen illegális célok érdekében használnák fel. Biztosítani kell tehát, hogy az igazságügyi hatóságok rendelkezzenek megfelelő felhatalmazással ahhoz, hogy szankcionálni tudják a rosszhiszeműen eljáró és nyilvánvalóan megalapozatlan kereseteket benyújtó

[6] Az Európai Parlament és a Tanács 2001. május 30-i 1049/2001/EK rendelete az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

felperesek joggal való visszaélésre irányuló magatartását. Fontos továbbá, hogy a rendelkezésre álló intézkedések és jogorvoslati eszközök ne korlátozzák a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát (amely magában foglalja a tömegtájékoztatásnak az Európai Unió Alapjogi Chartája 11. cikkének megfelelő szabadságát és sokszínűségét) vagy a visszaélések jelentését. Következésképp az üzleti titok védelme nem terjedhet ki azon esetekre, amikor az üzleti titok nyilvánosságra hozatala a kapcsolódó mulasztás vagy jogsértés felfedésén keresztül a közérdeket szolgálja,

(13) A jogbiztonság érdekében, továbbá figyelembe véve azt, hogy az üzleti titkok jogosultjaitól gondos magatartás várható el az értékes üzleti titkaik bizalmas jellegének megőrzése és az üzleti titkok felhasználásának nyomon követése tekintetében, helyénvalónak tűnik egy onnantól kezdődő meghatározott időszakra korlátozni az üzleti titok védelme érdekében tett intézkedések kezdeményezésének lehetőségét, amikor az üzleti titok jogosultja tudomást szerzett, vagy indokolt lett volna, hogy tudomást szerezzen az üzleti titok harmadik fél általi jogosulatlan megszerzéséről, felhasználásáról vagy felfedéséről.

(14) Az üzleti titok jogosultját az üzleti titok védelmére szolgáló eljárások elindításától gyakran visszatartja az attól való félelem, hogy a peres eljárás során az üzleti titok bizalmas jellege elvész, ez pedig lerontja a rendelkezésre álló intézkedések és jogorvoslati eszközök hatékonyságát. Emiatt – a tisztességes eljáráshoz való jogot garantáló biztosítékok beépítése mellett – külön előírásokat kell megállapítani a peres eljárás tárgyát képező üzleti titok bizalmas jellegének az üzleti titok védelme érdekében intézményesített jogi eljárások folyamán történő megvédése céljából. Ezen előírások között szerepelnie kell a bizonyítékokhoz vagy meghallgatásokhoz való hozzáférés korlátozása lehetőségének, illetve lehetővé kell tenni a bírósági ítéletek közzétételének kizárólag a nem bizalmas elemekre történő korlátozását. Az ilyen jellegű védelemnek a jogi eljárás lezárultát követően mindaddig hatályban kell maradnia, amíg az üzleti titok által védett információ nem minősül nyilvánosnak.

(15) Az üzleti titok harmadik fél általi jogosulatlan megszerzése rendkívül káros következményekkel járhat a jogosultra nézve, mivel az üzleti titok nyilvánosságra kerülését követően nincs mód az üzleti titok elvesztését megelőző állapothoz való visszatérésre. Emiatt létfontosságú olyan gyors és hozzáférhető ideiglenes intézkedésekről rendelkezni, amelyek révén az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése azonnal megszüntethető. Ezen eszközöknek az ügy érdemi részére vonatkozó döntés kivárásának szükségessége nélkül elérhetőnek kell lennie, ugyanakkor az adott ügy sajátosságainak figyelembevételével megfelelőképpen tiszteletben kell tartani a védelemhez való jogot és az arányosság elvét. Elő lehet írni továbbá a megalapozatlan keresettel az alperesnek okozott költségek és károk megtérítéséhez elegendő mértékű garanciákat, különösen azon esetekre vonatkozóan, amikor az esetleges késedelem helyrehozhatatlan károkat okozna az üzleti titok jogosultja számára.

(16) Ugyanezen okból kifolyólag fontos rendelkezni az üzleti titok további jogosulatlan felhasználásának vagy felfedésének megelőzését szolgáló intézkedésekről. Ahhoz, hogy a tiltó intézkedések hatékonyak legyenek, az intézkedések időtartamának – már amennyiben a körülmények miatt az időtartamot korlátozni kell – elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az intézkedés minden olyan üzleti előnyt megszüntessen, amelyre a harmadik fél az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése révén szert tehetett volna. Mindenesetre az ilyen jellegű intézkedések nem

végrehajthatók, ha az eredetileg üzleti titokként védett információ az alperesnek nem felróható okból került nyilvánosságra.

(17) Az üzleti titkot jogosulatlanul felhasználhatják olyan termékek vagy azok részeinek tervezéséhez, gyártásához vagy forgalmazásához, amelyek elárasztathatják a belső piacot, ezáltal hatással vannak az üzleti titok jogosultjának üzleti érdekeire és a belső piac működésére. Az említett esetekben, valamint amennyiben a szóban forgó üzleti titoknak jelentős hatása van a felhasználásával előállított termék minőségére, értékére vagy árára, vagy csökkenti annak előállítási költségeit, megkönnyíti vagy felgyorsítja a termék előállítási vagy forgalmazási folyamatait, fontos, hogy az igazságügyi hatóságok rendelkezzenek hatáskörrel olyan megfelelő intézkedések elrendeléséhez, amelyek révén biztosítható, hogy a szóban forgó termékek ne kerüljenek a piacra, vagy kivonják azokat a piacról. Figyelembe véve a kereskedelem globális jellegét, ezen intézkedések között szerepelnie kell a szóban forgó termékek Unióba történő behozatala tilalmának, valamint a piacon történő felkínálás vagy forgalomba hozatal céljából történő raktározása tilalmának is. Tekintettel az arányosság elvére, amennyiben más járható megoldások is rendelkezésre állnak – mint például a termék jogsértő jellemzőjének eltávolítása vagy a termékek piacon kívül történő elhelyezése, például adományként jótékonysági szervezetek által –, a korrekciós intézkedéseknek nem feltétlenül kell a termékek megsemmisítésével járnia.

(18) Előfordulhat, hogy valamely személy eredetileg jóhiszeműen jutott az üzleti titok birtokába, és csak egy későbbi szakaszban szerzett tudomást arról – például az üzleti titok eredeti jogosultjától kapott tájékoztatáson keresztül –, hogy a szóban forgó üzleti titokhoz olyan forrásokból jutott hozzá, amelyek az érintett üzleti titkot jogosulatlanul használták fel vagy fedték fel. Annak érdekében, hogy ezen körülmények között a rendelkezésre álló korrekciós vagy tiltó intézkedések ne okozhassanak aránytalan kárt az érintett személynek, a tagállamoknak biztosítaniuk kell a lehetőséget, hogy – az indokolt esetekben – a sértett fél alternatív megoldásként vagyoni kártérítésben részesüljön, feltéve, hogy ezen kártérítés összege nem haladja meg a jogdíjak vagy díjazás azon összegét, amelyet az érintett személynek a szóban forgó üzleti titok felhasználási engedélyéért fizetnie kellett volna arra az időszakra vonatkozóan, amely tekintetében az üzleti titok eredeti jogosultja megakadályozhatta volna az üzleti titok felhasználását. Mindazonáltal azokban az esetekben, amikor az üzleti titok jogosulatlan felhasználása az ezen irányelvben meghatározott jogszabályokon kívüli egyéb jogszabály megsértésének minősülne, vagy valószínűsíthetően kárt okozna a fogyasztóknak, az ilyen jogosulatlan felhasználás nem megengedhető.

(19) Annak elkerülése érdekében, hogy az üzleti titok tudatos vagy elvárható tudatossággal történő megszerzése, felhasználása vagy felfedése valamely személy számára előnyöket biztosítson, továbbá annak érdekében, hogy az üzleti titok sértett jogosultja – a lehető legteljesebb mértékig – olyan helyzetbe kerüljön, mint amilyenben a károkozó magatartás megvalósulása nélkül lett volna, megfelelő kártérítésről kell rendelkezni a jogsértő magatartás következtében elszenvedett kár tekintetében. Az üzleti titok sértett jogosultja számára megítélt kártérítés összegét a megfelelő tényezők – például az üzleti titok jogosultjának elmaradt haszna, a jogsértő által tisztességtelenül elért haszon, és adott esetben az üzleti titok jogosultjának okozott nem vagyoni kár – figyelembevételével kell megállapítani. Ennek alternatívájaként, például amennyiben – az üzleti titok immateriális jellegére is figyelemmel – nehéz lenne számszerűsíteni a ténylegesen elszenvedett kár összegét, a kár összegét olyan kritériumok alapján is meg lehet állapítani, mint a jogdíjak vagy díjazás, amelyeket a jogsértőnek fizetnie kellett volna, ha engedélyt kért volna az érintett üzleti titok

felhasználására. Ennek célja nem az, hogy büntető jellegű kártérítés előírásának kötelezettségét vezesse be, hanem hogy objektív kritériumon alapuló, kiegyenlítő jellegű kártérítést biztosítson, figyelembe véve azokat a költségeket, amelyek a jogosult oldalán például a jogsértés megállapításával és a jogsértéssel kapcsolatos kutatással összefüggésben merültek fel.

(20) A jövőbeli jogsértésektől való visszatartás és a közvélemény tájékozottságának növelése érdekében hasznos az üzleti titkok jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával vagy felfedésével kapcsolatos esetekben hozott ítéletek közzététele – ami indokolt esetben kiemelt helyen történő megjelentetésen keresztül is történhet –, feltéve, hogy a közzététel nem eredményezi az üzleti titok felfedését, illetve nem korlátozza aránytalan mértékben természetes személyeknek a magánélethez és a jó hírnévhez való jogát.

(21) Az üzleti titok jogosultja rendelkezésére álló intézkedéseket és jogorvoslati eszközöket aláásható, ha az illetékes igazságügyi hatóság által hozott releváns határozatoknak nem tesznek eleget. Emiatt szükséges biztosítani azt, hogy az említett hatóságok megfelelő szankcionálási hatáskörökkel rendelkezzenek.

(22) Az üzleti titok védelmére szolgáló intézkedések egységes alkalmazásának elősegítése érdekében helyénvaló rendelkezni az egyfelől a tagállamok közötti, másfelől a tagállamok és a Bizottság közötti együttműködést és az információcserét segítő rendszerekről, különösen a tagállamok által kijelölt kapcsolattartók hálózatának létrehozásán keresztül. Emellett annak vizsgálata érdekében, hogy a szóban forgó intézkedések megfelelnek-e a kitűzött céljuknak, a Bizottságnak – indokolt esetben – a szellemi tulajdoni jogsértések európai megfigyelőközpontja által segítve vizsgálnia kell ezen irányelv alkalmazását és a nemzeti szinten hozott intézkedések hatékonyságát.

(23) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és összhangban van a mindenekelőtt az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott elvekkel, konkrétan a magán- és családi élet védelmével, a személyes adatok védelmével, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságával, a foglalkozás megválasztásának szabadságával és a munkavállaláshoz való joggal, a vállalkozás szabadságával, a tulajdonhoz való joggal, a megfelelő ügyintézéshez való joggal, a dokumentumokhoz való hozzáféréssel és az üzleti titkok megőrzésével, a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való joggal, valamint a védelemhez való joggal.

(24) Fontos, hogy tiszteletben tartsák az üzleti titok jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával vagy felfedésével kapcsolatos peres eljárásban érintett személyek magánélethez való jogát, továbbá tiszteletben tartsák a személyes adatok védelmét mindazon személyek vonatkozásában, akiknek személyes adatai feldolgozásra kerülnek. A 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[7] szabályozza a tagállamokban ezen irányelv összefüggésében végzett olyan személyesadat-feldolgozásokat, amelyek a tagállamok illetékes hatóságainak – különösen a tagállamok által kijelölt független hatóságoknak – az ellenőrzésével történnek.

(25) Mivel ezen irányelv célját, konkrétan az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése esetére kielégítő és a belső piac egészén hasonló szintű jogorvoslati lehetőségek megteremtése által a belső piac zökkenőmentes működésének

[7] Az Európai Parlament és a Tanács 1995. október 24-i 95/46/EK irányelve a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.).

biztosítására irányuló célt a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért – az intézkedések nagyságrendje és hatása miatt – a cél uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az ugyanazon cikkben foglalt arányosság elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(26) Ennek az irányelvnek nem célja az igazságügyi együttműködésre, a joghatóságra vagy a polgári és kereskedelmi ügyekben hozott határozatok elismerésére és végrehajtására vonatkozó rendelkezések összehangolása vagy az alkalmazandó joggal összefüggő kérdések tárgyalása. Az ugyanezen általános tárgykört szabályozó egyéb uniós jogi eszközök – főszabály szerint – változatlanul alkalmazandók maradnak az ezen irányelv által szabályozott területen.

(27) Ezen irányelv nem érinti a versenyjogi szabályok, és különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. és 102. cikkének alkalmazását. Az ebben az irányelvben foglalt intézkedéseket nem lehet úgy alkalmazni, hogy az a versenyt a Szerződéssel ellentétesen, indokolatlanul korlátozza.

(28) Az üzleti titok jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával vagy felfedésével szembeni védelem céljából hozott intézkedések nem érintik a más területeket, ideértve a szellemitulajdon-jogok, a magánélet, a dokumentumokhoz való hozzáférés és a szerződések joga területét szabályozó egyéb releváns jogszabályok alkalmazását. Amennyiben azonban a 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[8] hatálya és ezen irányelv hatálya átfedik egymást, lex specialis-ként ezen irányelv elsőbbséget élvez,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. fejezet

Tárgy és hatály

1. cikk
Tárgy

Ezen irányelv az üzleti titok jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával és felfedésével szembeni védelemre vonatkozó szabályokat állapít meg.

2. cikk
Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „üzleti titok”: az alábbi követelmények mindegyikének megfelelő információ:

   a) titkos abban az értelemben, hogy mint egységes egész vagy elemei bármely megjelenése és összeállítása általánosan nem ismert, vagy bármikor hozzáférhető a rendes körülmények között ilyen jellegű információval foglalkozó körökben dolgozó személyek számára;

   b) titkossága folytán üzleti értékkel rendelkezik;

[8] Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/48/EK irányelve a szellemitulajdon-jogok érvényesítéséről (HL L 157., 2004.4.30., 45. o.).

c) titokban tartása érdekében az információk feletti ellenőrzés gyakorlására feljogosított személy a körülmények figyelembevételével elvárható lépéseket megtette.

2. „üzleti titok jogosultja”: az üzleti titok feletti ellenőrzés gyakorlására feljogosított természetes vagy jogi személy;

3. „jogsértő”: az üzleti titkot jogosulatlanul megszerző, felhasználó vagy felfedő természetes vagy jogi személy.

4. „jogsértő termék”: olyan termék, amelynek kialakítása, minősége, előállítási folyamata vagy forgalmazása jelentős mértékben a jogosulatlanul megszerzett, felhasznált vagy felfedett üzleti titokra épül.

II. fejezet

Üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása és felfedése

3. cikk

Üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása és felfedése

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az üzleti titok jogosulatlan megszerzésének, felhasználásának vagy felfedésének megelőzése, illetve az ezek miatt elszenvedett sérelem jogorvoslata céljából az üzleti titok jogosultjai számára elérhetők legyenek az ezen irányelvben meghatározott intézkedések, eljárások és jogorvoslati eszközök.

(2) Az üzleti titoknak az üzleti titok jogosultjának beleegyezése nélküli megszerzése jogosulatlannak minősül, ha arra szándékosan vagy súlyos gondatlanságból kerül sor az alábbiak útján:

a) nem engedélyezett hozzáférés az üzleti titok jogosultjának jogszerű ellenőrzése alatt lévő olyan dokumentumokhoz, tárgyakhoz, anyagokhoz, vegyi anyagokhoz vagy elektronikus fájlokhoz vagy ezek másolatához, amelyek az üzleti titkot tartalmazzák, vagy amelyekből az üzleti titok kinyerhető;

b) lopás;

c) megvesztegetés;

d) megtévesztés;

e) titoktartási megállapodás vagy más titoktartási kötelezettség megszegése vagy arra való felbujtás;

f) egyéb magatartási formák, amelyek a körülményektől függően az üzleti tisztesség követelményeivel ellentétesnek minősülnek.

(3) Az üzleti titok felhasználása vagy felfedése jogosulatlannak minősül, amennyiben az üzleti titok jogosultjának beleegyezése nélkül, szándékosan vagy súlyos gondatlanságból valósul meg olyan személy által, aki megfelel az alábbi feltételek bármelyikének:

a) jogosulatlanul szerezte meg az üzleti titkot;

b) az üzleti titokra vonatkozó titoktartási megállapodást vagy arra vonatkozó más titoktartási kötelezettséget sértett;

c) az üzleti titok felhasználásának korlátozására vonatkozó szerződéses kötelezettséget vagy más kötelezettséget sértett;

(4) Az üzleti titok felhasználása vagy felfedése akkor is jogosulatlannak minősül, ha valamely személy az üzleti titok felhasználásakor vagy felfedésekor tudatában volt vagy – a körülmények figyelembevételével – tudatában kellett volna lennie annak, hogy az üzleti titkot olyan másik személytől szerezte meg, aki az üzleti titkot a (3) bekezdés értelmében jogosulatlanul használta fel vagy fedte fel.

(5) Jogsértő termékek tudatos és szándékos előállítása, kínálása vagy forgalomba hozatala vagy jogsértő termékek ilyen célból történő behozatala, kivitele vagy raktározása az üzleti titok jogosulatlan felhasználásának minősül.

4. cikk

Üzleti titok jogszerű megszerzése, felhasználása és felfedése

(1) Az üzleti titok megszerzése jogszerűnek minősül, ha arra az alábbiak valamelyike útján kerül sor:

a) független felfedezés vagy alkotás;

b) a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tett vagy jogszerűen az információ megszerzőjének tulajdonába került termék vagy tárgy megfigyelése, vizsgálata, szétszerelése vagy tesztelése;

c) a munkavállalók képviselőinek a tájékozódáshoz és a konzultációhoz való jogának gyakorlása az uniós és a nemzeti joggal és/vagy gyakorlattal összhangban;

d) egyéb, a körülményektől függően az üzleti tisztesség követelményeivel összeegyeztethető mód.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelvben meghatározott intézkedések, eljárások és jogorvoslati eszközök alkalmazása ne legyen elérhető, ha az üzleti titok állítólagos megszerzésére, felhasználására vagy felfedésére az alábbi esetek valamelyikében került sor:

a) a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságának jogszerű érvényesítése;

b) a felperes mulasztásának, jogsértésének vagy illegális tevékenységének feltárása céljából, feltéve, hogy az üzleti titok állítólagos megszerzése, felhasználása vagy felfedése szükségszerű volt az említett feltáráshoz és az alperes közérdekből cselekedett;

c) az üzleti titkot a munkavállalók fedték fel a reprezentatív funkcióikat jogszerűen gyakorló képviselőik előtt;

d) szerződésen kívüli kötelezettségnek való megfelelés céljából;

e) jogos érdek védelme céljából.

III. fejezet

Intézkedések, eljárások és jogorvoslatok

1. SZAKASZ
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

5. cikk
Általános kötelezettség

(1) A tagállamok rendelkeznek az üzleti titok jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával és felfedésével szembeni polgári jogi jogorvoslat elérhetőségét biztosító intézkedésekről, eljárásokról és jogorvoslati eszközökről.

(2) Az intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslati eszközöknek meg kell felelniük az alábbiaknak:

a) tisztességesek és méltányosak;

b) szükségtelenül nem összetettek és nem költségesek, nem szabnak ésszerűtlen időkorlátokat, nem okoznak indokolatlan késedelmeket;

c) hatékonyak és visszatartó erejűek.

6. cikk
Arányosság és a joggal való visszaélés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelvvel összhangban meghatározott intézkedéseket, eljárásokat és a jogorvoslati eszközöket az illetékes igazságügyi hatóságok olyan módon alkalmazzák, amely:

a) arányos;

b) nem hoz létre akadályokat a belső piacon folytatott jogszerű kereskedelem előtt;

c) biztosítékokat ad a velük való visszaélés ellen.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben az illetékes igazságügyi hatóságok úgy ítélik meg, hogy az üzleti titok jogosulatlan megszerzésére, felhasználására vagy felfedésére vonatkozó kereset nyilvánvalóan megalapozatlan, a felperesről pedig megállapítást nyer, hogy a jogi eljárást rosszhiszeműen, az alperes piacra lépésének tisztességtelen eszközzel történő késleltetése vagy korlátozása céljából, vagy az alperes egyéb módon történő megfélemlítése vagy zaklatása céljából kezdeményezte, az említett illetékes igazságügyi hatóságok rendelkezzenek az alábbi intézkedések meghozatalához szükséges hatáskörrel:

a) szankciók kiszabása a felperessel szemben;

b) a 14. cikkel összhangban hozott határozatra vonatkozó információk közzétételének elrendelése.

Az első albekezdésben említett intézkedések nem érintik az alperes kártérítés iránti igényének lehetőségét, amennyiben erre az uniós vagy a nemzeti jog lehetőséget ad.

7. cikk
Elévülési idő

A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelvben meghatározott intézkedések, eljárások és jogorvoslati eszközök alkalmazása iránti keresetek legalább egy, de legfeljebb két évig legyenek benyújthatók attól számítva, hogy a felperes tudomást szerzett, vagy indokolt lett volna, hogy tudomást szerezzen a kereset alapjául szolgáló legutóbbi fejleményről.

8. cikk
Az üzleti titok bizalmas jellegének megőrzése jogi eljárások folyamán

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a felek, jogi képviselőik, bírósági tisztviselők, tanúk, szakértők és az üzleti titok jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával vagy felfedésével összefüggő jogi eljárásokban részt vevő egyéb személyek, illetve az említett jogi eljárások részét képező dokumentumokhoz hozzáférő személyek részére az általuk a fentiek szerinti részvételük vagy hozzáférésük révén megismert üzleti titok vagy állítólagos üzleti titok felhasználása vagy felfedése ne legyen megengedett.

Az első albekezdésben említett kötelezettség megszűnik az alábbi körülmények bármelyikének fennállta esetén:

a) ha az eljárás folyamán az állítólagos üzleti titokról megállapítást nyer, hogy nem tesz eleget a 2. cikk 1. pontjában meghatározott követelményeknek;

b) ha időközben az adott információ általánosan ismertté vagy bármikor hozzáférhetővé válik az ilyen jellegű információval foglalkozó körökben dolgozó személyek számára.

(2) A tagállamoknak biztosítják továbbá, hogy valamely fél megfelelően indokolt keresete alapján az illetékes igazságügyi hatóságok megtehessék a szükséges egyedi intézkedéseket az üzleti titok jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával vagy felfedésével összefüggő jogi eljárásban felhasznált vagy hivatkozott üzleti titkok vagy állítólagos üzleti titkok bizalmas jellegének megőrzése érdekében.

Az első albekezdésben említett intézkedések között legalább az alábbi lehetőségeknek szerepelniük kell:

a) a felek vagy harmadik felek által benyújtott, üzleti titkot tartalmazó dokumentumokhoz való hozzáférés teljes körű vagy részleges korlátozása;

b) az üzleti titkok felfedésére lehetőséget adó meghallgatásokhoz és az ezekről készített felvételekhez és leiratokhoz való hozzáférés korlátozása. Kivételes körülmények között és megfelelő indokoltság esetén az illetékes igazságügyi hatóság korlátozhatja a felek hozzáférését az említett meghallgatásokhoz, és elrendelheti, hogy a meghallgatásokat csak a felek azon jogi képviselőinek és azon engedéllyel rendelkező szakértőknek a részvételével bonyolítsák le, akik az (1) bekezdésben említett titoktartási kötelezettség hatálya alatt állnak;

c) a bírósági határozatok nem bizalmas, az üzleti titkot tartalmazó szövegrészek nélküli változatainak elérhetővé tétele.

Amennyiben az üzleti titok vagy az állítólagos üzleti titok védelme miatt szükséges, és ezen bekezdés második albekezdése a) pontjának megfelelően az illetékes igazságügyi hatóság úgy dönt, hogy a jogszerűen az egyik fél ellenőrzése alatt lévő bizonyíték a másik fél előtt nem felfedhető, és amennyiben ez a bizonyíték lényeges

a peres eljárás kimenetele szempontjából, az igazságügyi hatóság ennek ellenére engedélyezheti az adott információnak a másik fél jogi képviselője, és – indokolt esetben – az engedéllyel rendelkező szakértők előtti felfedését, akik az (1) bekezdésben említett titoktartási kötelezettség hatálya alatt állnak.

(3) A (2) bekezdésben említett kereset elfogadásáról vagy elutasításáról való döntésnél és az arányosság vizsgálatakor az illetékes igazságügyi hatóság figyelembe veszi a felek és – adott esetben – harmadik felek jogos érdekeit, valamint a kereset elfogadása vagy elutasítása esetén a feleket és – adott esetben – harmadik feleket érő potenciális károkat.

(4) A személyes adatoknak az (1), (2) és (3) bekezdés alapján történő feldolgozása a 95/46/EK irányelvvel összhangban történik.

2. SZAKASZ
IDEIGLENES INTÉZKEDÉSEK ÉS ÓVINTÉZKEDÉSEK

9. cikk
Ideiglenes intézkedések és óvintézkedések

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes igazságügyi hatóságok az üzleti titok jogosultjának kérésére az állítólagos jogsértővel szemben elrendelhessék az alábbi ideiglenes intézkedések és óvintézkedések bármelyikét:

a) az üzleti titok felhasználásának vagy felfedésének megszüntetése vagy – adott esetben – megtiltása ideiglenes jelleggel;

b) jogsértő termékek előállításának, kínálásának, forgalomba hozatalának vagy felhasználásának, illetve jogsértő termékek ilyen célból történő behozatalának, kivitelének vagy raktározásának megtiltása;

c) a gyaníthatóan jogsértő termékek – ideértve a behozott termékeket is – lefoglalása vagy elszállítása a forgalomba hozataluk vagy forgalmazásuk megelőzése érdekében.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az igazságügyi hatóságok az üzleti titok állítólagos jogosulatlan megszerzésének, felhasználásának vagy felfedésének folytatását az üzleti titok jogosultját megillető kártérítést biztosító garanciák nyújtásához köthessék.

10. cikk
Kereset benyújtásának feltételei, biztosítékok

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a 9. cikkben említett intézkedések tekintetében az illetékes igazságügyi hatóságok rendelkezzenek a szükséges hatáskörrel ahhoz, hogy a felperestől ésszerűen elvárható bizonyíték benyújtását kérjék, amely alapján meggyőződhetnek az üzleti titok létezéséről, továbbá arról, hogy a felperes az üzleti titok jogosultja, valamint, hogy az üzleti titkot jogosulatlanul szerezték meg, használták fel vagy fedték fel, illetve, hogy az üzleti titok közvetlenül ki van téve jogosulatlan megszerzés, felhasználás vagy felfedés veszélyének.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a kereset elfogadásáról vagy elutasításáról való döntésnél és annak arányossága vizsgálatakor az illetékes igazságügyi hatóságok kötelesek legyenek figyelembe venni az üzleti titok értékét, az üzleti titok védelmében hozott intézkedéseket, az alperesnek az üzleti titok megszerzése,

felhasználása vagy felfedése kapcsán követett magatartását, az üzleti titok jogosulatlan felhasználása vagy felfedése következményét, a felek jogos érdekeit, továbbá a kereset elfogadásának vagy elutasításának a felekre gyakorolt lehetséges hatását, a harmadik felek jogos érdekeit, a közérdeket, valamint az alapvető jogokra, így a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságára vonatkozó biztosítékokat.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a 9. cikkben említett ideiglenes intézkedéseket az alperes kérésére visszavonják vagy azok más módon hatályukat veszítsék, amennyiben:

a) a felperes ésszerű határidőn belül – ha azt a tagállam joga lehetővé teszi, az intézkedést elrendelő igazságügyi hatóság által meghatározott határidőn, ennek hiányában pedig legfeljebb 20 munkanapon, illetve 31 naptári napon belül, melyek közül a hosszabb határidő az irányadó – nem indít az ügy érdemi elbírálására irányuló eljárást az illetékes igazságügyi hatóság előtt;

b) időközben az adott információ – az alperesnek nem felróhatóan – már nem tesz eleget a 2. cikk 1. pontjában meghatározott követelményeknek.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes igazságügyi hatóságok a 9. cikkben említett ideiglenes intézkedéseket a felperes által nyújtandó, megfelelő óvadéktól vagy azzal egyenértékű biztosítéktól tehessék függővé az alperes és – adott esetben – az intézkedés által érintett bármely másik személy által elszenvedett kár megtérítésének biztosítása érdekében.

(5) Amennyiben az ideiglenes intézkedéseket a (3) bekezdés a) pontja alapján visszavonják vagy a felperes cselekménye vagy mulasztása folytán hatályukat vesztik, vagy amennyiben utólag megállapítják, hogy az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése nem valósult meg, illetve ilyen magatartás veszélye nem állt fenn, az illetékes igazságügyi hatóságoknak rendelkezniük kell annak – az alperes vagy valamely sértett harmadik fél kérésére történő – elrendeléséhez szükséges hatáskörrel, hogy a felperes nyújtson megfelelő kártérítést az alperes vagy a sértett harmadik fél számára az ilyen intézkedések által okozott károkért.

3. SZAKASZ
ÉRDEMI HATÁROZATON ALAPULÓ INTÉZKEDÉSEK

11. cikk
Tiltó és korrekciós intézkedések

(1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben az igazságügyi hatóság határozata megállapítja az üzleti titok jogosulatlan megszerzésének, felhasználásának vagy felfedésének tényét, az illetékes igazságügyi hatóság a felperes kérésére a jogsértővel szemben elrendelhesse az alábbiakat:

a) az üzleti titok felhasználásának vagy felfedésének megszüntetése vagy – adott esetben – megtiltása;

b) jogsértő termékek előállításának, kínálásának, forgalomba hozatalának vagy felhasználásának, illetve jogsértő termékek ilyen célból történő behozatalának, kivitelének vagy raktározásának megtiltása;

c) megfelelő korrekciós intézkedések meghozatala a jogsértő termékekre vonatkozóan.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjában említett korrekciós intézkedések közé tartozik:

a) nyilatkozat a jogsértésről;

b) a jogsértő termékek kivonása a piacról;

c) a jogsértő termék jogsértő jellemzőjének eltávolítása;

d) a jogsértő termék megsemmisítése, vagy – adott esetben – a piacról történő kivonása, feltéve, hogy ez nem ássa alá a szóban forgó üzleti titok védelmét;

e) az üzleti titkot tartalmazó vagy az üzleti titok tárgyát képező dokumentumok, tárgyak, anyagok, vegyi anyagok vagy elektronikus fájlok összességének vagy részeinek megsemmisítése, vagy – indokolt esetben – az említett dokumentumok, tárgyak, anyagok, vegyi anyagok vagy elektronikus fájlok összességének vagy egyes részeinek eljuttatása az üzleti titok jogosultjához.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a jogsértő termék piacról történő kivonásának elrendelésénél az igazságügyi hatóságok – az üzleti titok jogosultjának kérésére – elrendelhessék a termékeknek a jogosulthoz vagy jótékonysági szervezethez történő eljuttatását, amelynek feltételeit az igazságügyi hatóság állapítja meg úgy, hogy biztosítva legyen az, hogy a szóban forgó termékek ne kerüljenek újra forgalomba.

Az igazságügyi hatóságok elrendelik, hogy ezeket az intézkedéseket a jogsértő költségére hajtsák végre, kivéve ha olyan különleges indokok állnak fenn, amelyek ennek ellentmondanak. Ezek az intézkedések nem érintik az üzleti titok jogosultját az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése miatt esetlegesen megillető kártérítést.

12. cikk

A kereset feltételei, biztosítékok és alternatív intézkedések

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a 11. cikk szerinti tiltó és korrekciós intézkedések iránti kérelem mérlegelésekor és ezek arányossága vizsgálatakor az illetékes igazságügyi hatóságok figyelembe vegyék az üzleti titok értékét, az üzleti titok védelmében hozott intézkedéseket, a jogsértőnek az üzleti titok megszerzése, felhasználása vagy felfedése kapcsán követett magatartását, az üzleti titok jogosulatlan felhasználása vagy felfedése következményét, a felek jogos érdekeit, továbbá a kereset elfogadásának vagy elutasításának a felekre gyakorolt lehetséges hatását, a harmadik felek jogos érdekeit, a közérdeket, valamint az alapvető jogokra, így a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságára vonatkozó biztosítékokat.

Amennyiben az illetékes hatóságok korlátozzák a 11. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett intézkedés időtartamát, az időtartamnak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az intézkedés minden olyan üzleti vagy gazdasági előnyt megszüntessen, amelyre a jogsértő az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése révén szert tehetett volna.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a 11. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett intézkedéseket az alperes kérésére visszavonják vagy más módon hatályukat veszítsék, amennyiben időközben az adott információ – az alperesnek nem felróhatóan – már nem tesz eleget a 2. cikk 1. pontjában meghatározott követelményeknek.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a 11. cikkben meghatározott intézkedések hatálya alá vonható személyek kérésére az illetékes igazságügyi hatóságok elrendelhessék

vagyoni kártérítés megfizetését a sértett fél javára az említett intézkedések alkalmazása helyett, feltéve, hogy az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

a) az érintett személy eredetileg jóhiszeműen jutott az üzleti titok birtokába és megfelel a 3. cikk (4) bekezdésében megállapított feltételeknek;

b) a szóban forgó intézkedések végrehajtása aránytalan károkat okozna az érintett személynek;

c) a sértett félnek nyújtott vagyoni kártérítés elfogadhatónak tűnik.

Amennyiben a 11. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említettek elrendelése helyett vagyoni kártérítést rendelnek el, e vagyoni kártérítés összege nem haladhatja meg azon jogdíjak vagy díjazás összegét, amely a jogosultat megillette volna, ha az érintett személy engedélyt kért volna a szóban forgó üzleti titok felhasználására azon időtartamra, amelyre vonatkozóan az üzleti titok felhasználása megtiltható lett volna.

13. cikk
Kártérítés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes igazságügyi hatóságok a sértett fél keresete alapján arra kötelezzék a jogsértőt, aki tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy üzleti titok jogosulatlan megszerzését, felhasználását vagy felfedését valósítja meg, hogy fizessen az elszenvedett tényleges kár mértékével arányos kártérítést az üzleti titok jogosultja számára.

(2) A kártérítés összegének megállapításakor az illetékes igazságügyi hatóságok figyelembe vesznek minden megfelelő szempontot, úgy mint a kedvezőtlen gazdasági következményeket, ideértve a sértett fél elmaradt hasznát, a jogsértő jogalap nélküli gazdagodását, és indokolt esetben a nem tisztán gazdasági tényezőket, mint az üzleti titok jogosultjának az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése által okozott nem vagyoni kárát.

Ugyanakkor az illetékes igazságügyi hatóságok a kárt indokolt esetben átalányösszegben is megállapíthatják olyan tényezők alapján, mint legalább azon jogdíjak vagy díjazás összege, amely a jogosultat megillette volna, ha az adott üzleti titok felhasználására a jogsértő engedélyt kért volna.

14. cikk
Bírósági határozatok közzététele

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az üzleti titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása vagy felfedése miatt indított jogi eljárásokban az illetékes igazságügyi hatóságok megfelelő intézkedéseket rendelhessenek el a felperes kérelmére és a jogsértő költségére a határozatban foglalt információ terjesztésére, ideértve a határozat teljes vagy részleges közzétételét is.

(2) Az ezen cikk (1) bekezdésében említett intézkedéseknek a 8. cikknek megfelelően meg kell őrizniük az üzleti titok bizalmas jellegét.

(3) A nyilvánosságra hozatallal kapcsolatos intézkedések elrendeléséről hozott döntésnél és annak arányossága mérlegelésekor az illetékes igazságügyi hatóságok figyelembe veszik – amennyiben a jogsértő természetes személy – az intézkedésnek a jogsértő magánéletét és jó hírnevét érintő lehetséges negatív következményeit, az üzleti titok értékét, a jogsértőnek az üzleti titok megszerzése, felhasználása vagy felfedése kapcsán követett magatartását, az üzleti titok jogosulatlan felhasználásának vagy

felfedésének hatását, valamint az üzleti titok jogsértő általi további jogosulatlan felhasználásának vagy felfedésének valószínűségét.

IV. Fejezet

Szankciók, jelentéstétel és zárórendelkezések

15. cikk
Az irányelvben foglalt kötelezettségek be nem tartásának szankciói

A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes igazságügyi hatóságok szankciókat alkalmazhassanak azon felekkel, jogi képviselőikkel és bármely egyéb személlyel szemben, aki nem tesz eleget vagy nem kíván eleget tenni a 8., 9. és a 11. cikk alapján hozott intézkedéseknek.

A rendelkezésre álló szankciók között szerepelnie kell a kényszerítő bírságok kiszabása lehetőségének a 9. és a 11. cikk alapján hozott intézkedéseknek való meg nem felelés esetén.

A rendelkezésre álló szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

16. cikk
Információcsere és kapcsolattartók

Az együttműködés – ideértve a tagállamok közötti, illetve a tagállamok és a Bizottság közötti információcserét – elősegítése érdekében minden tagállam kijelöl legalább egy kapcsolattartót az ezen irányelvben foglalt intézkedések végrehajtásával kapcsolatos kérdésekre. Minden tagállam közli a kapcsolattartó elérhetőségére vonatkozó adatokat a többi tagállammal és a Bizottsággal.

17. cikk
Jelentések

(1) 20ÉÉ HH NN-ig [három évvel az átültetés határidejét követően] az Európai Unió Védjegyoltalmi és Formatervezési Mintaoltalmi Ügynöksége a szellemi tulajdoni jogsértések európai megfigyelőközpontjával kapcsolatos tevékenységek keretében induló jelentést készít az üzleti titkok jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával vagy felfedésével összefüggő peres eljárások ezen irányelv alkalmazása szerinti alakulásáról.

(2) 20ÉÉ HH NN-ig [négy évvel az átültetés határidejét követően] a Bizottság időközi jelentést készít az irányelv alkalmazásáról, és jelentését benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentésnek kellő mértékben figyelembe kell vennie a szellemi tulajdoni jogsértések európai megfigyelőközpontja által készített jelentést.

(3) 20ÉÉ HH NN-ig [nyolc évvel az átültetés határidejét követően] a Bizottság értékelést készít az irányelv hatásairól, és erről készült jelentését benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

18. cikk
Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 20ÉÉ HH NN-ig [24 hónappal az irányelv elfogadását követően] megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

19. cikk
Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

20. cikk
Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*